

Asia: VN/26596/2025

Lausuntopyyntö; luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta (raskaus- ja perhevapaasyrjintä)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 8 §:n muuttamista

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 10 §:n muuttamista

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 12 §:n muuttamista

Hallituksen esityksen luonnoksessa ei ole siirtymäsäännöstä. Jatkovalmistelussa tulisi harkita, olisiko se tarpeen.

Ehdotuksessa ehdotetaan hyvityskanteen nostamisen määräaika pidennettäväksi työhönottotilanteessa 1 vuodesta 2 vuoteen. Jatkovalmistelussa tulisi harkita, tulisiko määräajan pidentyä näin myös tilanteissa, joissa kanne perustuu ennen uuden lain voimaantuloa tapahtuneessa työhönnotossa väitettyyn syrjintään. Entä silloin, kun vanhan lain mukainen määräaika on uuden lain voimaan tullessa jo päättynyt?

Samoin tulisi tehdä liittyen ehdotukseen vanhentumisajan keskeytymisestä saatettaessa asia yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaan. Määräajan kulumisen ei voine keskeytyä siinä tilanteessa, että juttu on lain voimaan tullessa jo vireillä lautakunnassa.

Huomiot esityksen muuhun sisältöön

Viranomaisvaikutusten arviointi

Esitysluonnoksessa on arvioitu ehdotettujen muutosten vaikutuksia viranomaisiin, erityisesti yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaan ja tuomioistuimiin sekä tasa-arvovaltuutettuun. Kyse on oikeusministeriön hallinnonalan viranomaisista.

Esitysluonnoksessa arvioidaan, että hyvityskanteen määräajan kulumisen keskeytyminen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan päätöksen lainvoimaiseksi tuloon asti saattaa vaikuttaa lautakunnan käsiteltäväksi tulevien asioiden määrään jonkin verran lisäävästi, jos kanteen määräaikaa koskeva muutos lisää lautakunnan käyttöä oikeussuojakeinona. Lisäksi esityksessä arvioidaan, että kanneajan kulumisen keskeyttäminen saattaa vaikuttaa myös tuomioistuimiin, mikäli kanteet lisääntyvät tapauksissa, joissa syrjintää epäilevä saa tuekseen hallintotuomioistuimen lainvoimaisen ratkaisun syrjinnästä ennen käräjäoikeuden kanneajan kulumista loppuun. Muutoksen vaikutuksen arvioidaan kuitenkin olevan vähäinen. Oikeusministeriö toteaa, että hyvityskanteen määräajan kulumisen keskeytymisen vaikutuksia osaltaan vähentäne se seikka, että tasa-arvolain 8 §:n vastaista menettelyä koskevan asian voi viedä lautakunnan käsiteltäväksi ainoastaan tasa-arvovaltuutettu tai työmarkkinoiden keskusjärjestö, ei syrjintää epäilevä henkilö itse.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan myös hyvityskanteen nostamisen määräajan pidentämistä työhönottotilanteissa yhdestä kahteen vuoteen. Muutosta perustellaan oikeussuojan saatavuuden paranemisella. Esitysluonnoksesta ei ilmene, arvioidaanko muutoksella olevan vaikutuksia esimerkiksi hyvityskanteita käsittelevien tuomioistuinten työmäärään. Esitystä olisi perusteltua täydentää tältä osin.

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Jokinen Jasmiina
Oikeusministeriö